

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/7553 din 07.05.2024

La nr.128 din 23.04.2024

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind interpretarea articolului 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar nr.828/1991.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Pînzari Alexandr
Date: 2024.05.07 14:34:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandr PÎNZARI

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1210</u>		
"07"	<u>05</u>	20 <u>24</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/9659 din 07.05.2024

la proiectul de lege privind interpretarea articolului 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar nr.828/1991

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost publicat pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: *"Inițiativa de a se veni cu o interpretare oficială a textului „de hale destinate procesării primare a produselor agricole perisabile,” prevăzută la articolul 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar nr.828/1991, a survenit în contextul în care s-a sesizat apariția unor interpretări diferite a sensului textului în cauză.”*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune interpretarea articolului 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar, și anume a textului *"de hale destinate procesării primare a produselor agricole perisabile"*, care urmează a fi aplicabil la amplasarea infrastructurii necesare pentru procesarea primară a produselor agricole perisabile, ca parte componentă a unui proces tehnologic a unei exploatații agricole, a unui obiect de infrastructură a agriculturii sau a unei ferme zootehnice. Procesarea primară a produselor agricole perisabile se referă atât la produsele provenite din cultivarea plantelor, cât și cele provenite din creșterea animalelor. În acest sens, autorul a precizat că, *"Potrivit Listei produselor agricole perisabile aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1538 din 27.11.2002, sunt considerate perisabile următoarele produse agricole: fructe și pomușoare, cartofi și legume, culturi bostănoase, produse fitotehnice, produse alimentare (lapte și produse lactate, carne și produse din carne, proaspete, ouă și produse din ouă, pește și produse din pește, proaspete), producție prelucrată ș.a.*

În acest sens, norma generală privitor la hale destinate procesării primare a produselor agricole perisabile urmează a fi aplicabilă atât la produse agricole provenite din cultivarea plantelor cât și la produse agricole provenite din creșterea animalelor.”

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind aplicarea uniformă și interpretarea corectă a prevederilor Codului funciar la termenul de *"hale destinate produselor agricole perisabile"* în vederea excluderii interpretării restrictive cu referire la produsele agricole perisabile.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *"nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină *"e) fundamentarea economico-financiară".*

Potrivit notei informative: *"Pentru implementarea prevederilor prezentului proiect nu va fi necesară*

alocarea unor sume de bani suplimentare din contul bugetului de stat.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un deputat în Parlamentul Republicii Moldova în scopul interpretării oficiale a textului „*de hale destinate procesării primare a produselor agricole perisabile,*” prevăzută la articolul 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar nr.828/1991, a survenit în contextul în care s-a sesizat apariția unor interpretări diferite a sensului textului în cauză.

Prin proiect se propune interpretarea articolului 36 alineatul al doilea litera b) din Codul funciar, și anume a textului „*de hale destinate procesării primare a produselor agricole perisabile,*” care urmează a fi aplicabil la amplasarea infrastructurii necesare pentru procesarea primară a produselor agricole perisabile, ca parte componentă a unui proces tehnologic a unei exploatații agricole, a unui obiect de infrastructură a agriculturii sau a unei ferme zootehnice. Procesarea primară a produselor agricole perisabile se referă atât la produsele provenite din cultivarea plantelor, cât și cele provenite

din creșterea animalelor.

Proiectul promovează interesul public privind aplicarea uniformă și interpretarea corectă a prevederilor Codului funciar la termenul de *"hale destinate produselor agricole perisabile"* în vederea excluderii interpretării restrictive cu referire la produsele agricole perisabile.

Potrivit autorului: *"[...] norma generală privitor la hale destinate procesări primare a produselor agricole perisabile urmează a fi aplicabilă atât la produse agricole provenite din cultivarea plantelor cât și la produse agricole provenite din creșterea animalelor"*.

07.05.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Xenia VAMEȘ, Inspector principal

Digitally signed by Vameș Xenia
Date: 2024.05.07 11:49:14 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

